

NIEWIDANY (18) *part praet pass impf*

niewidany (17), **niewidan** (1).

W pisowni łącznej (13), *w rozłącznej* (5).

e *jasne*; -any, -ån.

sg m N niewidany (2), niewidån (1); ~ (*attrib*) -any (1); ~ (*praed*) -ån (1). ◊ A niewidan(e)go (1), niewidany (1). ◊ f N niewidana (1). ◊ A niewidana (1). ◊ I niewidana (1). ◊ V niewidana (1). ◊ n N niewidan(e) (1). ◊ G niewidan(e)go (1). ◊ A niewidan(e) (1). ◊ pl G niewidanych (1). ◊ D niewidany (1). ◊ A m pers niewidan(e) (1). m an niewidan(e) (1). *subst* niewidan(e) (2).

Sł stp brak, Cn notuje, Linde XVI(XVIII) – XVII w.

I. W funkcji właściwej; invisibilis Calag; inaspectus, invisus Cn (12) :

1. Nie widywany; jeszcze nie widziany (9) :

Wyrażenia: »pod gwiazdą niewidaną« (1): PAnie/twarz fwą/ przybraną W rumiáność vczćiwosci/Serce/ pełne żalności/ Pod gwiazdą niewidaną/ Niofę/ złości fwych/ liczbę niefłychaną. *GrabowSet Sv.*

»nigdy niewidany« (5): *RejPs* 115; Krolowa przymknęła lie bliżey/ dziwuiąc lie onym rzeczam nigdy nie widány *BielKron* 122v, [85²]v; *RejAp* 184; władzawczynie (w ktorey tylko trochę drobiozgu [!] miewał) wielkie y nigdy tám niewidane ryby nálezł. *SkarŻyw* 412.

»nigdzie indzie niewidany« (1): zwierzęta v nich fą Ielenie/ Lanie/ Sarny j zwierze iedno nigdzie indzie niewidane [*in terris aliis non visum*] ktore Swak zową *MiechGlab* 23.

»okiem niewidany« (2): Iuż nam rozliczne owoce poydą dziwnych rofkofzy onych żadnym okiem nie widánych od onego Máyeftatu Páńfkiego *RejAp* 188v, 184.

Szereg: »niewidany i nieświadomy« (1): Po śmierci. Noclegi twoie/ y mieścá niewidáne/ y nieświadome. *LatHar* 669.

2. Nie widziany (2) :

Wyrażenie: »dawno, od dawnych czasów niewidany« (1:1): y wdrodze nálezł miłego brátá tak dawno niewidánego *SkarŻyw* 490; ktory [rok] fłufnie świętym/ dla wielkiego nabożeńftwá od dawnych czáfów niewidánego áni fłychánego názwać możemy *ReszHoz* 125.

Szereg: »niewidany ani słychany« (1): *ReszHoz* 125 cf »dawno niewidany«.

3. Nie dający się dostrzec, niewidoczny (1) : Unlichtbar. Niewydany. Niedozorny. Invisibilis. *Calag* 533a,

II. W funkcji przymiotnika: Niesłychany, niezwykły, rzadki; invisitatus Cn (6) : ále ná taką światłość/ y dziwną poftawę ś. Iágniefzki pátrząc/ wzlepfzonemi odchodzili. Bofką iákąś moc y cudo nie widáne w Pánnie znáiąc. *SkarŻyw* 69; *KmitaPsal* A2; ktorzy [rodzice] páre fynow máiąc/ obudwu zaráz ftráćili. iedne⁸⁰ niewidána gwałtowna śmierć požárłá *SkarKaz* 314b.

W połączeniu szeregowym (1): O niewidaná miłofci/ o niewymowná dobroci/ o nowá ij niefłychaná pokoro *OpecŻyw* 91.

W charakterystycznych połączeniach: niewidane(-y, -a) cudo, gość, miłość, rzecz, śmierć.

Szeregi: »dziwny, niewidany« (1): wyrzeli ludzie dziwne/ niewidáne w odzieniu mnifkim ále iáko owieczki pokorne. *SkarŻyw* 355.

»niewidany ani słychany« (1): w których *ignotu^m per magis ignotum* X. K. chce okazać/ rzecz nie widaną ani słychaną/ przez tę ktorey też nigdy nie było/ nie miał iey/ ani będzie. *CzechEp* 148.

[Cf NIEWYDANYznac. 2.]

Synonimy: **I. 1.** *nieznany*; **3.** *niewidzialny*; **II.** *nieśluchany, niezwykły, rzadki*.

Cf **NIEWIDNY, NIEWIDZIANY, WIDANY**